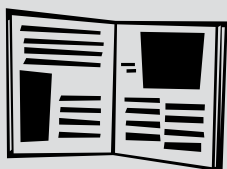

- ➔ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ 2
- ➔ ΘΕΡΑΠΕΙΑ GESTALT & ΒΙΒΛΙΟ-ΓΡΑΦΙΑ 2
- ➔ GESTALT ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ 3
- ➔ Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΕΙ ΤΗ GESTALT 4
- ➔ GESTALT ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ 5
- ➔ ΤΟ ΣΑΚΑΚΙ ΜΟΥ ΚΙ ΑΝ... ΣΤΑΖΕΙ 6
- ➔ Η ΡΟΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ 6
- ➔ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ 7
- ➔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ 7
- ➔ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ 8
- ➔ ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ GESTALT ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ 8
- ➔ ΤΙ ΜΑΣ ΕΙΠΑΝ 8

Όσοι ενδιαφέρεστε να συμμετάσχετε σε επόμενα τεύχη, είστε καλοδεχούμενοι! Επικοινωνήστε με τη γραμματεία του Gestalt Foundation (τηλέφωνο: 2310-283588, 2107254010, email: thessaloniki@gestaltfoundation.gr, athina@gestaltfoundation.gr) και δηλώστε το ενδιαφέρον να συμμετάσχετε ή απλά για να μας πείτε τη γνώμη σας ή και τις ιδέες σας.

Μας ενδιαφέρει!

Ο ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΥΡΙΤ

Η πρόσκληση να στείλω τους χαιρετισμούς μου στο ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοθεραπείας Gestalt, Gestalt Foundation, μου δίνει την ευχάριστη ευκαιρία να ανανεώσω την επαφή μου με όλους εσάς, με κάποιους από τους οποίους είχα την καλή τύχη να συναντηθώ, ενώ είχα το προνόμιο να διδάξω και να επιβλέψω κάποιους άλλους.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων χρόνων (είναι μόνο τέσσερα χρόνια; Νιώθω πως πέρασε περισσότερος χρόνος!) παρακολουθώ την ανάπτυξη του Κέντρου με πολλή φροντίδα και θαυμασμό. Νομίζω ότι οι επικεφαλείς σας, δηλαδή η Δέσποινα, η Κάτια, η Αντωνία και η Γιάννα είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα για το τι μπορεί να επιτευχθεί με την αποφασιστικότητα, την πίστη και την αγάπη. Ξεκινώντας από μια μετριοπαθή ιδέα να χρησιμοποιήσουν τη νέο-αποκτημένη εμπειρία της Gestalt και να τη μοιραστούν με άλλους επαγγελματίες, δημιούργησαν ένα συνεχώς διευρυνόμενο κύκλο εκπαιδευόμενων και θεραπευόμενων και παράλληλα ένα συνεχώς επεκτεινόμενο υποστηρικτικό σύστημα φίλων του Κέντρου, οι οποίοι έρχονται από όλον τον κόσμο για να δουλέψουν για εσάς και μαζί με εσάς ως επόπτες, εκπαιδευτές, ομιλητές και σύμβουλοι.

Για εμένα η δουλειά στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αποτελεί πάντα μια εξαιρετικά πλούσια εμπειρία: εκτιμώ την προθυμία, την επιμονή και την ειλικρίνεια με την οποία οι εκπαιδευόμενοι παρίστανται στα σεμινάρια.

Απολαμβάνω το χιούμορ, την καλή διάθεση, τη φιλική ατμόσφαιρα και τη δημιουργικότητα, με την οποία σχεδιάζεται πάντα κάτι καινούργιο. Θαυμάζω το κουράγιο και την ικανότητα των συμμετεχόντων να αντιμετωπίζουν τη λύπη και τον πόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας και παράλληλα να γιορτάζουν το γεγονός της ζωής τα βράδια με τη συ-

νοδεία της εύγεστης κουζίνας και των κρασιών, της μουσικής και των χορευτικών σας ρυθμών.

Κυρίως όμως συγκινούμαι από την εμπιστοσύνη στην οποία με συναντάτε και μου επιτρέπετε να κάνω επαφή με νόημα μαζί σας.

Η Ιερουσαλήμ και η Αθήνα πάντα διατηρούσαν μια ξεχωριστή σχέση που χαρακτηριζόταν από αμοιβαίο σεβασμό, φιλομάθεια, θαυμασμό και ευγενή άμιλλα. Μέσα στην ιστορία του πολιτισμού οι δύο αυτές πηγές προσέφεραν μεγάλη σοφία και ομορφιά και έθρεψαν τους πολιτισμούς τους οποίους ενέπνευσαν.

Τολμώ να πω πολύ ταπεινά πως νιώθω ότι η σχέση μας είναι η πιο φυσική συνέχεια αυτού του αρχαίου δεσμού. Νιώθω πολύ οικεία μαζί σας, αν και έχω ξεκάθαρα συνεχή επίγνωση των διαφορών μας, που αποτελούν για εμένα μια ευχάριστη έμπνευση και μια πρόκληση. Νιώθω μεγάλη ικανοποίηση να σας φέρνω και να μοιράζομαι μαζί σας ό,τι αποκομίζω από τις επαφές μας.

Διαβλέπω ότι στο μέλλον το Gestalt Foundation θα αποτελεί μια ηγετική σχολή της Gestalt με βαθιές ρίζες στο τοπικό περιβάλλον, συνεισφέροντας στην ευμάρεια και στην προσωπική ανάπτυξη των μελών και των πελατών του και παράλληλα συμμετέχοντας στις εξελίξεις στο χώρο της Gestalt μέσω της έρευνας και καινοτόμων πρωτοβουλιών.

Χαίρομαι που έχω ένα μερίδιο σε αυτή την προσπάθεια,

Φιλικά, Nurith

Η Nurith Levi, Ph.D. είναι διακεκριμένη κοινωνική λειτουργός, οικογενειακή θεραπεύτρια και κυρίως πιστεύει στη Gestalt. Εκπαιδεύτηκε αρχικά στο Ισραήλ τη δεκαετία του 1980 και έκτοτε αναζητά κάθε ευκαιρία για να αποκτήσει βαθύτερη και ευρύτερη κατανόηση της Gestalt ως ανθρωπιστικής φιλοσοφίας και ως τρόπου του Είναι.

Είναι Πρύτανης στο κολέγιο Beit Berl στο Ισραήλ, όπου είναι επίσης καθηγήτρια. Έχει επίσης ιδιωτικό γραφείο. Τα τελευταία 15 χρόνια είναι εθελόντρια στο Εθνικό Συμβούλιο για Παιδιά στο Ισραήλ όπου είναι επικεφαλής κλινική σύμβουλος και ειδικός εκ μέρους του δικαστηρίου για την εκτίμηση σχετικά με την επιμέλεια παιδιών.

Το 1998 ίδρυσε την Ισραηλιτική Ένωση για Gestalt Θεραπεία, της οποίας έκτοτε προεδρεύει. Είναι επίσης μέλος της EAGT και επί του παρόντος είναι πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής για το συνέδριο της EAGT «Η Gestalt συναντά τη σύγκρουση: Επίλυση στη δράση» που πρόκειται να διοργανωθεί στην Ιερουσαλήμ το Σεπτέμβριο του 2006.

Η Nurith είναι παντρεμένη με τον Joel και έχουν τέσσερα παιδιά και τρία εγγόνια.

Εκδοτικό σημείωμα**Απρίλιος 2005**

Επανερχόμαστε λοιπόν με το δεύτερο τεύχος μας. Το πρώτο μας εγχείρημα βρήκε θερμής ανταπόκρισης. Ακούσαμε και διαβάσαμε πολλά καλά κι ενθαρρυντικά σχόλια για τα οποία ευχαριστούμε θερμά. Μη σταματάτε να μας στέλνετε τα σχόλια, τις προτάσεις σας και τη δημιουργική σας διάθεση! Μας βοηθάτε να συνεχίσουμε!

Αυτός ο «χώρος» έχει πρωταρχικό σκοπό την επικοινωνία κι ενημέρωση των μελών του «Gestalt Foundation». Τα μέλη του αποτελούνται από τους σπουδαστές του Κέντρου, τους αποφοίτους του, τους συμμετέχοντες στα σεμινάρια που διοργανώνουμε και τους συνεργάτες. Για όλους εσάς, υπάρχει η ανοιχτή πρόσκληση να συμμετάσχετε σε αυτήν την «εφημερίδουλα». Να γίνει μέσω του «λόγου» σας ένας ζωντανός τόπος διαλόγου κι έκφρασης. Αν έχετε κάποια ιδέα, εκφράστε την. Επικοινωνήστε μαζί μου και θα συζητήσουμε πως μπορεί να υλοποιηθεί.

Οι «μόνιμες στήλες» συνεχίζονται με θεωρητικά κείμενα για τη θεραπεία Gestalt, το παιδί, τις επιχειρήσεις, αλλά και τις «προσωπικές ανταποκρίσεις» από τις δραστηριότητές μας. Το μεγάλο νέο μας, βέβαια, είναι οι προετοιμασίες για το ετήσιο τετραήμερο εργαστήριο μας που είναι και η μεγαλύτερή μας εκδήλωση. Φέτος θα γίνει στην Πορταριά Πηλίου, στις 12-15 Μαΐου με κεντρικό θέμα «Αλληλεξάρτηση στις Σχέσεις: Μια Ανθρώπινη Συνθήκη».

Σαν κεντρικό θέμα διαλέξαμε την Ημερίδα με τίτλο «Η Θεραπεία Gestalt: σε Διάλογο με τη Διαφορετικότητα» που διοργανώσαμε μαζί με το «Ελληνικό Σύλλογο Ψυχοθεραπευτών Gestalt» και το Κέντρο Ψυχοθεραπείας κι Εργοθεραπείας «Μορφή και Φόντο» τον Νοέμβριο 2004 στο Μέγαρο Μπίλλη στη Θεσσαλονίκη, και με ευγενικούς αρωγούς τους: ΧΕΝ Θεσ/νίκης, Ελληνική Εταιρία Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών, Σύλλογο Καρκινοπαθών Μακεδονίας - Θράκης. Δεν μπορούμε να μεταδώσουμε την εγκάρδια ατμόσφαιρα και τη ζεστή συμμετοχή, προσπαθήσαμε πάντως να δώσουμε μια αντιπροσωπευτική «γεύση» εκείνης της ημέρας. Ελπίζουμε πως θα ακολουθήσουν κι άλλες στο μέλλον.

Καλή Ανάγνωση!**Αντωνία Κωνσταντινίδου**

Η Αντωνία Κωνσταντινίδου είναι Κοινωνική και Κλινική Ψυχολόγος (Α.Π.Θ.), Ψυχοθεραπεύτρια, Εκπαιδύτρια κι Επόπτρια Gestalt. Είναι συνιδρύτρια του Gestalt Foundation κι από τα μόνιμα μέλη του εκπαιδευτικού προγράμματος. Ζει κι εργάζεται στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα όπου ασκεί το επάγγελμά της ιδιωτικά από το 1994 έως σήμερα.

**ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΚΕΣΤΑΛΤ
& ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ****ISADOR FROM**

Αδιαμφισβήτητα εξέχουσα μορφή της Gestalt θεωρίας και θεραπείας. Υπήρξε θεραπευόμενος, μαθητής, συνεργάτης / συνδιαμορφωτής, θαυμαστής, αλλά και δριμύς επικριτής του F. Perls και των νέων τάσεων της Gestalt. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Μέση Αμερική. Ανήσυχος και τολμηρός δε δίσταζε να αναζητά διαρκώς ερεθίσματα και εμπειρίες μέσα από τα ταξίδια του για σπουδές, εργασία και ευχαρίστηση σε διάφορες χώρες και πόλεις της Αμερικής και της Ευρώπης, έχοντας, όμως, ιδιαίτερη αγάπη στη Νέα Υόρκη, το Παρίσι και την Ιταλία. Η επιλογή της ψυχοθεραπευτικής ενασχόλησης του ήταν κυρίως αποτέλεσμα συγκυριών (θεραπείας του από το F. και τη Laura Perls, της παρότρυνσης από τους ίδιους να κατασταλάξει επαγγελματικά κάπου και τέλος της παραπομπής περιστατικών του Perls, όταν ο ίδιος έφυγε από το Los Angeles) παρά συνειδητής, τουλάχιστον στο ξεκίνημά της, απόφασης. Τα ενδιαφέροντα και οι σπουδές του τότε εστιάζονταν στο πεδίο της φιλοσοφίας, γεγονός που καθόρισε τόσο τη σκέψη του όσο και τη στάση και την πορεία του στο χώρο της Gestalt θεωρίας και θεραπείας.

Παρά το γεγονός ότι ήταν εξαιρετικός δάσκαλος δε δημοσίευσε τίποτα. Διατείνονταν πως προέρχεται από μια παράδοση λόγου και ότι χρειάζονταν ένα άτομο στο οποίο να απευθύνεται και επίσης, μιλούσε για το φόβο να γράψει κάτι που πιθανόν να ήταν λάθος. Θεωρούσε τη γλώσσα ως το κύριο μέσο επικοινωνίας και το βασικό εργαλείο στη θεραπευτική διαδικασία, οπότε η προσεκτική και ακριβής επιλογή και χρήση των λέξεων αποτελούσε κρίσιμο στοιχείο της θεραπευτικής του δουλειάς.

Τη θεραπευτική του δουλειά και διδασκαλία την καθόριζε η έμφαση του στα επαναλαμβανόμενα μοτίβα στον κύκλο επαφής-απόσυρσης, χα-

ρακτηριστικά του τρόπου που το άτομο έρχεται σε επαφή με το περιβάλλον. Για τον From η έννοια του εαυτού ως σύστημα επαφής-απόσυρσης εκφράζεται σ' όλο τον κύκλο. Ο εαυτός είναι η ένταση ή το ξεθώριασμα της μορφής. Διαφορετική επίγνωση εαυτού είναι συνδεδεμένη με διαφορετικά στάδια και κατά συνέπεια διαφορετικά θέματα εαυτού είναι ζωτικά σε διαφορετικά επίπεδα. Για παράδειγμα στην προεπαφή υπάρχει ασάφεια της εμπειρίας, δεκτικότητα, αβεβαιότητα, σχεδόν χαοτική επίγνωση τα οποία είναι απαραίτητα για το σχηματισμό της μορφής από ένα αδρανές φόντο. Στη φάση της επαφής, αντιθέτως, υπάρχει πληρότητα εαυτού που βιώνεται στην αποξένωση- ταυτοποίηση αυτού καθώς εισέρχεται στη μορφή που σχηματίζεται. Στην τελική-επαφή, όταν όλα γίνονται μορφή η επίγνωση εαυτού ως ξεχωριστή οντότητα παύει, δεν υπάρχει ενδιαφέρον για τον εαυτό στην τελική φάση. Η δουλειά στη θεραπεία, σύμφωνα με το From, καθιστά το άτομο ικανό να επικεντρωθεί στη στιγμή της διακοπής της εμπειρίας της διαδικασίας επαφής - απόσυρσης, παρατηρώντας τα σημεία του κύκλου στα οποία εμφανίζονται παρεμβολές. Κεντρικό σημείο σ' αυτή την παρατήρηση είναι η απώλεια της λειτουργίας του εγώ που είναι ο βασικός προσδιοριστής του πόσο ολοκληρωμένα κάθε φάση του κύκλου επαφής - απόσυρσης βιώνεται.

Η δεύτερη πολύ σημαντική συμβολή του From είναι η ανάπτυξη ενός μοντέλου για τη λειτουργία του εγώ, του id και της προσωπικότητας του ατόμου, επεκτείνοντας εκείνο που οι Perls και Goodman στο Gestalt therapy: Excitement and Growth in the Human Personality αντιλαμβάνονταν ως διαφορετικές όψεις του εαυτού, ως τρία κύρια στάδια της δημιουργικής προσαρμογής, θεωρώντας την απώλεια της λειτουργίας του εγώ ως το κλειδί της νεύρωσης. Ο From φώτισε τις

Της Λένας Παντελίδου

ποιοτικές διαφορές ανάμεσα στις τρεις λειτουργίες, υπογραμμίζοντας την πρωταρχική θέση της λειτουργίας του εγώ (τι κάνω ή τι δε θέλω), μια και η απώλεια αυτής επιφέρει τον ψυχολογικό πόνο. Μιλά για απώλεια και όχι για υπό/ ή δυσ-λειτουργία της λειτουργίας του εγώ καθώς δεν κρίνουμε ή διορθώνουμε τον πελάτη, αλλά το βοηθάμε να αναγνωρίσει τη λειτουργία του. Αποτέλεσμα αυτής της απώλειας αποτελούν οι διαταραχές στις λειτουργίες του id και της προσωπικότητας. Για το From οι θεραπευτικές παρατηρήσεις και παρεμβάσεις γίνονται πρωτίστως στο επίπεδο του id (αυτό που το άτομο χρειάζεται) και της προσωπικότητας (αυτό που το άτομο είναι ή δεν είναι) και στη συνέχεια αποκαλύπτεται πώς προέκυψαν αυτές οι διαταραχές, λόγω δηλαδή, της απώλειας της λειτουργίας του εγώ. Η απώλεια αυτή για το From, συμβαίνει με τέσσερις τρόπους: συμβολή, αναστροφή, ενδοβολή, προβολή, οι οποίοι είναι τρόποι με τους οποίους το άτομο βιώνει τον εαυτό του σε σχέση με το περιβάλλον και όχι απλώς, σχήματα συμπεριφοράς. Κύρια μέρη του η επανάκτηση της λειτουργίας του εγώ η οποία συνίσταται στην υποστήριξη του πελάτη αρχικώς, να αναγνωρίσει την απώλεια και να δουλέψει με το θεραπευτή στο εδώ και τώρα και στη συνέχεια στην υποστήριξη του να εστιάσει στη στιγμή της διακοπής της εμπειρίας ή της επαφής και στο αναπόφευκτο άγχος που προκύπτει. Οι παρεμβάσεις δεν επικεντρώνονται

Συνέχεια στη σελίδα 3**Εκδοτική Ομάδα:****Αντωνία Κωνσταντινίδου**

Υπεύθυνη έκδοσης

Μαρία Μαυρίδου

Συντάκτρια ύλης

Μαρίνα Βαμβακά

Στοιχειοθεσία

Χριστίνα Ευθυμίου

Μετάφραση

Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:

- NURITH LEVI • ΛΕΝΑ ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ
  - ΠΕΤΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ • ΜΑΓΔΑ ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ
  - ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ
  - ΣΟΦΙΑ ΜΠΙΚΗΡΟΠΟΥΛΟΥ • ΕΙΡΗΝΗ ΚΙΛΕΤΣΗ
  - ΜΕΡΣΥΝΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ
  - ΣΙΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ • ΜΑΡΙΑΝΤΖΕΛΑ ΤΡΙΑΡΙΚΟ
  - **Εκτύπωση: «i+d»**
- Φων Κοζάνι 37 - Κοζάνη 50100 - Τηλ.2461038417

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΚΕΣΤΑΛΤ & ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συνέχεια από την 2η

στο άγχος καθαυτό, αλλά στην ανεσταλμένη διέγερση, πηγαίνοντας πίσω, όταν η αναστολή συνέβαινε και πιάνοντας το συναίσθημα που τότε ήταν παρόν, προκειμένου το άτομο να βιώσει αυτήν τη φορά τον εαυτό του και τον άλλον, ξεχωριστά, αλλά και να επιτρέψει την ένωση με το θεραπευτή. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη του θεραπευτικού στόχου η πλήρης λειτουργία του εγώ του θεραπευτή, τουλάχιστον κατά τη θεραπευτική διαδικασία.

Τρόποι που χρησιμοποιούσε για την προαγωγή της λειτουργίας του εγώ του πελάτη ήταν η πρόσκληση για κριτική του ίδιου και της δουλειάς του, προκειμένου να γίνει αντιληπτός ως ξεχωριστός άλλος, εξανθρωπισμένος και όχι εξιδανικευμένος, η ενθάρρυνση του πελάτη να διαχειρισθεί τη διαφορετική του θέση, να διαφωνήσει μαζί του, να δει πως αυτοπεριορίζεται, ο εστιασμός στο σώμα του πελάτη, η δουλειά με τις προβολές του. Μεταχειριζόνταν τους πελάτες ισότιμα και φρόντιζε να μη ενδοβληθεί από αυτούς, αλλά απλώς να αποτελεί μέρος της εμπειρίας τους.

Το μοντέλο του From για τη λειτουργία του id, εγώ και προσωπικότητας παρέχει ένα πλαίσιο εργασίας που πληροφορεί το θεραπευτή πως χάνεται η λειτουργία του εγώ και τον βοηθά να οργανώσει τη γλώσσα και τη δομή των θεραπευτικών του παρεμβάσεων. Το μοντέλο αυτό σε συνδυασμό με το μοντέλο των τεσσάρων φάσεων (προ-επαφή, επαφή, τελική επαφή, μετα-επαφή) του P. Goodman, το οποίο παρέχει χρονικό προσανατολισμό στο σχηματισμό μορφής- φόντου, κάνοντας έτσι, ευκολότερη την αναγνώριση της απώλειας του εγώ, δίνουν ένα αποτελεσματικό μεθοδολογικό εργαλείο, χρήσιμο για διαγνωστικούς σκοπούς. Ο From πίστευε ότι ήταν δυνατόν να υπάρξει μια τυπολογία της ανθρώπινης οργάνωσης της εμπειρίας που να είναι συνεπής με τη Gestalt θεωρία, θεραπεία, η οποία να χρησιμοποιείται για διαγνωστικούς, θεραπευτικούς σκοπούς και να παρέχει τη δυνατότητα επικοινωνίας με τις άλλες σχολές.

Παρά το θαυμασμό του για τον Perls που είχε την οξυδέρκεια να επεκτείνει τη Gestalt ψυχολογία σε μια νέα ψυχοθεραπευτική προσέγγιση, ως απάντηση στους περιορισμούς της ψυχανάλυσης, διαφωνούσε ρητά μαζί του για την αγνώμονα στάση του απέναντι στην ψυχανάλυση, επιστημαίνοντας τις ρίζες της Gestalt θεραπείας σ' αυτήν και ιδιαίτερα στον Otto Rank.

Επίσης, διαφοροποιήθηκε στη δουλειά με τα όνειρα, προσεγγίζοντας τα ως αναστροφές και την αφήγηση αυτών στη θεραπευτική διαδικασία, ως επιθυμία επίλυσης της αναστροφής. Θεωρούσε τα όνειρα ως το βασικό δρόμο επιστροφής από το σκάψιμο του παρελθόντος, τοποθετώντας τα στο εδώ και τώρα της θεραπευτικής σχέσης.

Η δέσμευσή του στη Gestalt θεραπεία, όπως αυτή εκφράστηκε σ' αυτό που ο ίδιος ονόμαζε, χαρακτηριστικά, «Βίβλο», το Gestalt therapy: Excitement and Growth in the Human Personality των Perls Hefferline και Goodman τον έφερε συχνά αντιμέτωπο με τις νέες «προοδευτικές» τά-

σεις της Gestalt. Δέκα περίπου χρόνια πριν το θάνατό του (θ:1994) σε εισηγήσεις του τόσο στην Αμερική όσο και στην Ευρώπη με τίτλο "Requiem for Gestalt, 1984" εξαπέλυσε ένα δριμύ κατηγορώ προς όλους εκείνους που διατεινόταν πως ήταν «γκεσταλιστές», προσκαλώντας τους να υιοθετήσουν ένα νέο όνομα από τη στιγμή που η Gestalt θεραπεία, όπως καθιερώθηκε αρχικά, δεν τους εξέφραζε. Αυτό με το οποίο έρχονταν σε άμεση ρήξη ήταν η εμμονή του Perls στη συνεχή επιπόνηση τεχνικών καθώς και στο δανεισμό μεθόδων από άλλες προσεγγίσεις. Αντιστέκονταν σ' αυτό που θεωρούνταν πρόοδος και που απομάκρυνε τη Gestalt θεραπεία και θεωρία από αυτό που αρχικά ήταν. Πολύ χαρακτηριστικά έλεγε πως στα 35 χρόνια της επαγγελματικής του πορείας δε θεώρησε απαραίτητο να ψάξει για κάτι νέο και καλύτερο από τη Gestalt θεραπεία και ότι αυτή χρειάζεται λιγότερα δάνεια από άλλες τεχνικές και μεθόδους και περισσότερη ανάπτυξη των δικών της.

Διαφωνούσε με τη σύνδεση της Gestalt θεραπείας και της δουλειάς με το σώμα, επιχειρηματολογώντας ότι αυτό επαναφέρει από την πίσω πόρτα το δυισμό σώματος -νου, κάτι που η Gestalt θεραπεία με επιτυχία είχε ξεπεράσει.

Επίσης, ήταν αντίθετος με την περιβόητη έλξη της Gestalt θεραπεία και των κέντρων ανάπτυξης. Έλεγε πως η Gestalt θεραπεία δεν είχε να κάνει με την ανάπτυξη, αλλά με τις διαταραχές σ' αυτήν και την υποστήριξη στην επίλυση των εμποδίων ανάπτυξης.

Θεωρούσε πως η Gestalt θεραπεία δεν είναι μια θεραπεία προσανατολισμένη στη διαδικασία, γιατί δεν παρατηρούμε ή βιώνουμε διαδικασία, αλλά μετακίνηση ορίων, των ορίων επαφής.

Επίσημανε την παρερμηνεία του πειράματος στη Gestalt θεραπεία, λέγοντας πως δεν αλλάζουμε συμπεριφορές, αλλά κάνουμε προτάσεις για να βιώσει κανείς ό,τι διαφορετικά θα ερμηνεύονταν. Την αποκαλούσε βιωματική θεραπεία, αποφεύγοντας μ' αυτό τον τρόπο τις ενδοβολές.

Τέλος, υποστήριζε πως η Gestalt θεραπεία είναι ατομική θεραπεία και όχι ομαδική. Θεωρούσε πως η θεραπευτική δουλειά σε ομάδα διεγείρει την αντίσταση του ατόμου, που χρειάζεται διαβεβαίωση ότι δε θα βιώσει στην ομάδα ό,τι του είναι τόσο επώδυνο στη δική του οικογένεια. Η ατομική θεραπεία σε ομαδική συνθήκη είναι εύλογη μόνο αν ο θεραπευτής δείχνει την έσχατη φροντίδα και προσοχή σε κάθε άτομο ξεχωριστά.

Φυσικά, όλη αυτή η κριτική δεν ήταν χωρίς αντίλογο, γεγονός που προκάλεσε εντάσεις, συμμαχίες και τον οδήγησε σε κοινωνική απομόνωση και πικρία, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Παρά τις αντιφάσεις που προκάλεσε η στάση του, είναι γενική και αδιαμφισβήτητη η αποδοχή της συνεισφοράς του σχετικά με τη συστηματική ανάπτυξη της Gestalt θεωρίας -θεραπείας στην κλινική πρακτική, όπως κατά αναλογία των Fritz και Laura Perls στην ανακάλυψη και διαμόρφωση της Gestalt θεραπείας και του Paul Goodman στη συστηματική θεωρητική θεμελίωση αυτής.

Gestalt ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ

Το Σαββατοκύριακο 5-6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2005 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το διήμερο βιωματικό εργαστήριο 'Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ' με τη Sue Clayton στα πλαίσια των διοργανώσεων GESTALT ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ.

Της Μάγδας Παντελίδου

Το εργαστήριο είχε τίτλο

'Η αποτελεσματική ομάδα'

Οι επιχειρήσεις είναι δομημένες σε ομάδες ανθρώπων και ακόμα και όταν η ιδέα αυτής της ομάδας θεωρείται ξεπερασμένη αυτή η δόμηση μέσα στους οργανισμούς βοηθάει στην αποτελεσματικότητα τους. Έτσι οι αποτελεσματικές ομάδες είναι κεντρικό θέμα για τους περισσότερους οργανισμούς και μέρος των δεξιοτήτων που πρέπει να αναπτύξουν. Η Gestalt έχει να δώσει μια δυναμική και φρέσκια συνεισφορά σε αυτό τον τομέα. Το εργαστήριο σχεδιάστηκε για να αναπτύξει αυτές τις δεξιότητες. Στόχος της Gestalt στους οργανισμούς είναι να επιτευχθεί η αλλαγή καθώς επιτυγχάνεται η επίγνωση του εαυτού και του περιβάλλοντος.

Η Sue Clayton (C. Psychol, Dip. Gestalt Organisational Consulting) είναι σύμβουλος επιχειρήσεων εδώ και 20 χρόνια και διδάσκει Gestalt στον εργασιακό χώρο τα τελευταία 9 χρόνια. Μεγάλο μέρος της δουλειάς της σήμερα αφιερώνει στην ανάπτυξη ομάδων και ηγετικών μελών. Επίσης οργανώνει ομάδες για θεραπευτές αλλά και οργανισμούς χρησιμοποιώντας την τέχνη ως εργαλείο για την ανάπτυξη και τη μάθηση. Μελετά depth psychology στους οργανισμούς και θέματα ηγεσίας για το διδακτορικό της. Είναι συγγραφέας τεσσάρων βιβλίων.

Η επόμενη συνάντησή στα πλαίσια των διοργανώσεων GESTALT ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ θα είναι στα πλαίσια του 7ου τετραήμερου workshop ψυχοθεραπείας Gestalt 12-15 Μαΐου 2005 στην Πορταριά Πηλίου. Τα σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν από τον John Ewans Porting από τη Δανία. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Gestalt Foundation στην Αθήνα ή Θεσσαλονίκη ή με τη Μάγδα Παντελίδου στο 6932 53 22 33.

Μάγδα Παντελίδου: Μέλος του ελληνικού πυρήνα για την εφαρμογή της Gestalt στον εργασιακό χώρο. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα σαν σύμβουλος στην επιχειρησιακή έρευνα.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΠΡΩΤΗ

Της Μαρίας Μαυρίδου

Η Θεσσαλονίκη καλωσορίζει την Gestalt

Μετά από μια συνεπή πορεία 7 ετών στο χώρο της ψυχοθεραπείας αλλά και της εκπαίδευσης σε αυτή, το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Ψυχοθεραπείας Gestalt «άνοιξε επιτέλους τις πόρτες του» - πόρτες που λόγοι δεοντολογίας προστάζουν να μένουν ερμητικά κλειστές καθόλη τη διάρκεια της ψυχοθεραπευτικής δουλειάς!- για να καλωσορίσει τον κόσμο που βρίσκεται εντός και εκτός ψυχοθεραπευτικής σκηνής σε μια ημερίδα που κατάφερε να δώσει το στίγμα της θεραπείας Gestalt στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Η πρώτη ημερίδα του Gestalt Foundation πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2004 στο Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης με συνδιοργανωτές την Ελληνική Εταιρεία Ψυχοθεραπείας Gestalt και το Κέντρο Ψυχοθεραπείας και Εργοθεραπείας Μορφή και Φόντο. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρωγοί της εκδήλωσης ήταν η Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών, ο Σύλλογος Καρκινοπαθών Μακεδονίας - Θράκης και η ΧΕΝ Θεσσαλονίκης.

Κοιτάζοντας ξανά το πρόγραμμα της ημερίδας- αλλά και ολόκληρη την εκδήλωση από απόσταση συνειδητοποιώ το μέγεθός της : την πληθώρα των παρουσιάσεων, την πλειάδα των εισηγητών που τις πλαισίωναν και κυρίως τον κόσμο που συμμετείχε με ενθουσιασμό σε αυτές.

Ήταν μια δύσκολη μέρα, με ακραία για την εποχή καιρικά φαινόμενα- το «φαινόμενο» όμως που σχολιάστηκε περισσότερο ήταν η αμείωτη προσέλευση του κόσμου στο Μέγαρο Μπίλλη που γέμισε την αμφιθεατρική αίθουσα αλλά και παρέμεινε σε αυτή για τις 10 επόμενες ώρες καθώς τα θέματα και οι παρουσιάσεις αναλλάσσονταν- όχι όμως και το ενδιαφέρον του!

Καθώς η ματιά μου «τρέχει» πάνω στα θέματα, αντιλαμβάνομαι το γιατί: «*Διάλογος και επαφή στο εδώ και τώρα*», «*Γιατί να είναι κανείς θεραπευτής- θεραπευόμενος Gestalt?*», «*Η Gestalt στην εκπαίδευση*», «*Θεραπεία Gestalt, επίγνωση και δημιουργικότητα μέσα από τις αισθήσεις*», «*Ο θεραπευτής Gestalt σε διάλογο με το εδώ και τώρα της ελληνικής πραγματικότητας*», «*Αντιμετωπίζοντας τις απώλειες στη ζωή μας*», «*Δράση στη κοινότητα- επαγγελματισμός και εθελοντισμός*».

Πράγματι, ήταν τέτοια η ζωντάνια και η αμεσότητα των θεμάτων, που δεν «μιλούσαν» μόνο στους επαγγελματίες και τους εκπαιδευόμενους στο χώρο της ψυχοθεραπείας και της ψυχικής υγείας αλλά και στο ευρύ κοινό. Πολλοί από τους παρευρισκόμενους κατέθεσαν την προσωπική τους εμπειρία και μοιράστηκαν σκέψεις και εντυπώσεις μαζί μας σε μια ημερίδα που φιλοδοξούσε να ξεπεράσει τους σκοπέλους των θεωρητικών παρουσιάσεων και να θέσει το βίωμα ως κινητήρια δύναμη της.

Οι διαλέξεις, οι οπτικοακουστικές παρουσιάσεις αλλά και το στρογγυλό τραπέζι αιχμαλώτισαν έτσι την προσοχή του κόσμου που ούτε η διακοπή ρεύματος εν τω μέσω της ημερίδας δεν κατάφερε να αποσπάσει!

Θα μπορούσα να μιλώ για πολύ ακόμα για τα όσα διαδραματίστηκαν την μέρα εκείνη, αλλάζοντας θέσεις από αυτή του θεατή σε αυτή του παρουσιαστή και οπτικές γωνίες από αυτή του εκπαιδευόμενου σε αυτή του αποφοίτου επαγγελματία. Προτιμώ όμως να σταθώ σε δυο σημαντικές στιγμές που κατά την γνώμη μου συνοψίζουν το ύφος και το χαρακτήρα της ψυχοθεραπείας Gestalt :

η πρώτη αφορά την παρουσίαση των τελειοφοίτων του 4^{ου} έτους με θέμα τις *Απώλειες*, θέμα με το οποίο επέλεξαν να ολοκληρώσουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην ψυχοθεραπευτική προσέγγιση gestalt λίγους μήνες πριν, στο ετήσιο συνέδριο Gestalt στο Πήλιο: παρουσιάζοντας εκεί τις προσωπικές ιστορίες απωλειών τους (θάνατος, χρόνια ασθένεια, διαζύγιο κτλ), απέδειξαν στην πράξη ότι ο ψυχοθεραπευτής δεν είναι μόνο ένας επαγγελματίας αλλά πάνω από όλα ένας άνθρωπος που φέρνει μαζί του μια ιστορία ζωής- συχνά δηλωτική της στάσης του απέναντι στη θεραπεία - μέσα από την οποία «συναντιέται» εντέλει με τους θεραπευόμενους του..... Στο «εδώ και τώρα» αυτής της ημερίδας η δυνατή εκείνη εμπειρία μεταφέρθηκε ως φόντο, ως βουβή ταινία που προβάλλονταν στο βάθος προκαλώντας την συγκίνηση των παρουσιαστών που σε πρώτο πλάνο συμπλήρωναν τα κενά στη θεωρία με μια διάλεξη για τις απώλειες. Η ατμόσφαιρα ήταν φορτισμένη. Και τότε συνέβη: ανάμεσα στο «τότε» και το «τώρα» κατάφεραν να κάνουν επαφή με το κοινό που άρχισε να συμμετέχει στα δράματα προσθέτοντας τη δική του προσωπική ιστορία απώλειας, άλλοτε φωναχτά, άλλοτε σιωπηλά, ... μου φαινόταν πως εκείνη την στιγμή, μια νέα μορφή γεννιόταν μέσα από την επαφή... το «μετά»...

Η δεύτερη σημαντική στιγμή ήταν η «συνάντηση» των κοινωνικών φορέων που επί σειρά ετών προσφέρουν πλούσιο κοινωφελές έργο στη Θεσσαλονίκη όπως η ΧΕΝ, ο Σύλλογος Καρκινοπαθών και η Ελληνική Εταιρεία Alzheimer & Σ-

ναφών διαταραχών στο στρογγυλό τραπέζι που διοργανώθηκε με θέμα «*Δράση στη κοινότητα- Επαγγελματισμός και Εθελοντισμός*».

Σημείο συνάντησης ήταν τα προγράμματα εθελοντικής ψυχολογικής υποστήριξης που από το 2000 διοργανώνει το Gestalt Foundation σε συνεργασία με τους παραπάνω φορείς. Πρόκειται για τρεις παράλληλες δράσεις που δίνουν την δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους στην ψυχοθεραπεία gestalt να προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους: στον τομέα της ατομικής συμβουλευτικής γυναικών, στον τομέα της στήριξης σε άτομα τρίτης ηλικίας και σε άτομα που πάσχουν από καρκίνο συντονίζοντας ομάδες ψυχολογικής υποστήριξης ή δίνοντας μια σειρά από διαλέξεις ενημερωτικού χαρακτήρα.

Ήταν όλοι τους εκεί: φορείς και ινστιτούτο γκεσταλτ, εθελοντές ψυχολόγοι, εκπαιδευτές και επόπτες, μέλη των ομάδων στήριξης και συντονιστές. Ήταν εκεί για να συζητήσουν το πώς συνδέεται η θεωρία με την πράξη και η ψυχολογική υποστήριξη και θεραπεία με την κοινωνική προσφορά. Το πώς το να είσαι επαγγελματίας ψυχολόγος και πολύ περισσότερο ψυχοθεραπευτής δεν είναι αντίθετο του να είσαι εθελοντής στην κοινότητα - πως στην πραγματικότητα, πρόκειται για ρόλους συμπληρωματικούς που αντλούν αξίες ο ένας από τον άλλο και εμπλουτίζουν με νέες ποιότητες το άτομο που τους ενσαρκώνει.

Την συνάντηση τίμησαν με την παρουσία τους η πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών- καθηγήτρια Α.Π.Θ κυρία Τσολάκη Μάγδα, η πρόεδρος του συλλόγου Καρκινοπαθών Μακεδονίας-Θράκης κυρία Μήττα Περσεφώνη, και η πρόεδρος της Χ.Ε.Ν. Θεσσαλονίκης κυρία Κατσώνη Θεοδοσία.

Η συζήτηση που ακολούθησε κινήθηκε πάνω στο ίδιο πνεύμα κοινωνικής προσφοράς που έμοιαζε να κινητοποιεί τις προερχόμενες από διαφορετικούς χώρους αυτές γυναίκες αλλά και τα μέλη του Gestalt foundation. Και το χειροκρότημα του κόσμου στο τέλος ήταν η αδιαμφισβήτητη απόδειξη ενός έργου ζωής που αναγνωρίζεται και η καλύτερη έμπνευση για την συνέχισή του.

Το πρώτο βήμα έγινε. Και στέφθηκε με επιτυχία. Η απήχηση της εκδήλωσης έδειξε ότι τέτοιες ημερίδες χρειάζεται ίσως να γίνουν θεσμός στο χώρο της ψυχοθεραπείας.

Η πρώτη ημερίδα Gestalt άφησε πίσω της τις καλύτερες εντυπώσεις στο κοινό που την παρακολούθησε και στους διοργανωτές αλλά και όσους συνεργάστηκαν για την υλοποίησή της τη γεύση της ικανοποίησης αλλά και της ευθύνης για το μέλλον....

Τι μέλει γενέσθαι λοιπόν για την Gestalt στην πόλη μας;
Είδομεν!

Η Μαρία Μαυρίδου είναι ψυχολόγος (Α.Π.Θ)- ψυχοθεραπεύτρια. Έχει ολοκληρώσει την 4ετή εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία gestalt. Από το 1999 εργάζεται ως ψυχολόγος στο Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης στον Εύοσμο στον τομέα της συμβουλευτικής και ως ψυχοθεραπεύτρια στον ιδιωτικό χώρο. Εργάζεται επίσης ως συντονίστρια ομάδων ψυχολογικής υποστήριξης, σχολών γονέων και βιωματικών ομάδων. Συμμετείχε σε επιστημονικά συνέδρια με παρουσιάσεις workshop και άρθρων. Είναι μένιμη συνεργάτης του περιοδικού «Εύοσμος» και έκτακτη συνεργάτης ελληνικών και ξένων περιοδικών ψυχολογίας.

ΗΜΕΡΙΔΑ GESTALT

Gestalt και Παιδί

Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2004. Η μεγάλη μέρα έφτασε! Από νωρίς το πρωί στον προθάλαμο του Μεγάρου Μπίλλυ επικρατεί ένας πανικός... Ψυχολόγοι, Ψυχοθεραπευτές, Εκπαιδευτές, Εκπαιδευόμενοι και ... κάποιος άσχετος που για κακή (!) τους τύχη είχαν μπλέξει με μας τους «Γκεσταλτίτες», όλοι κουστουμαρισμένοι, τρέχουν δεξιά κι αριστερά, φροντίζοντας για τις τελευταίες λεπτομέρειες: κάποιος ετοιμάζουν τα σταντ με τα ενημερωτικά φυλλάδια και τα τραπεζάκια της γραμματείας, κάποιος κολλούν αφίσες, κάποιος άλλοι ρίχνουν μια τελευταία ματιά στις εισηγήσεις τους, ενώ υπάρχουν κι εκείνοι που απλά πίνουν στα γρήγορα δυο γουλιές καφέ «για ν' ανοίξει το μάτι τους»! Πολλές φορές έπιασα τον εαυτό μου να σαστίζει μέσα σ' αυτόν τον οργασμό προετοιμασίας, με αποτέλεσμα να περιφέρομαι στο χώρο ψάχνοντας να βρω κάτι να κάνω, μπας και ξεχαστώ έστω και για λίγο. Ομολογώ ότι υπήρξαν στιγμές που μου πέρασε από το μυαλό να το σκάσω και να πάω να πιω τον Κυριακάτικο καφέ μου σαν άνθρωπος, αλλά η φωνή της λογικής και... της Gestalt με επανέφερε γρήγορα στην τάξη.

Και η παράσταση αρχίζει! Οι πρώτοι ομιλητές είναι ήδη στις θέσεις τους, το ακροατήριο αναμένει ενταγμένως την επίσημη έναρξη, προκειμένου να ακούσει επιτέλους εμάς τους «σοφούς» και «ειδικούς» κι εγώ ξεκλέβω λίγο χρόνο να κάνω ένα τελευταίο τσιγάρο... της παρηγοριάς! Πάντως η ώρα είναι περασμένη 10 το πρωί της Κυριακής και έχει έρθει ήδη αρκετός κόσμος. Υπάρχουν τελικά κι άλλοι «παλαβοί» που επιλέγουν την Κυριακή τους να την περνούν σε κρίνες συνεδριακές αίθουσες, αντί να απολαύσουν τον καφέ τους στην παραλία!

Κάπου εκεί, και ενώ από τον προθάλαμο στον οποίο βρίσκομαι ακούω τα χειροκροτήματα της προηγούμενης ομιλίας, η κ. Χατζηλάκου (η κατά κόσμο Κάτια) ανεβαίνει στο βήμα και ανακοινώνει τα ονόματά μας: Μαρία Φαρμάκη, Άλκηστis Καυκοπούλου και Μαρία Ιωαννίδου και στη συνέχεια τον τίτλο: *Gestalt και Εκπαίδευση: Χτίζοντας γέφυρες και γκρεμίζοντας τοίχους.*

Προλαβαίνω να το σκάσω; Μάλλον είναι πλέον αργά... Είμαι 2^η στη σειρά του πάνελ και όση ώρα έχει το λόγο η Μαρία ρίχνω μερικές κλεφτές ματιές στο κείμενό μου, ενώ παράλληλα παρατηρώ το ακροατήριο. Θεέ μου! Η αίθουσα έχει σχεδόν γεμίσει! Τι δουλειά είναι εγώ εδώ; Μόλις ξεκινάω το 2^ο έτος εκπαίδευσής μου στην Gestalt κι από κάτω βρίσκονται καθηγητές μου, συνάδελφοι που έχουν ήδη αποφοιτήσει, συνεκπαιδευόμενοι και αρκετός άγνωστος κόσμος διαφόρων ηλικιών, που παρακολουθούσαν όλοι τους με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γεγονός που οφείλω να ομολογήσω με άγχωνε ακόμα περισσότερο.

Λίγα πράγματα μπορώ να ανακαλέσω από την ώρα της παρουσιάσής μου: την καρδιά μου που χτυπούσε μ' έναν ξέφρενο ρυθμό, τα μάγουλά μου που είχαν ροδοκοκκινίσει και τη φωνή μου που, τουλάχιστον μέχρι να πάρω φόρα, έβγαине τρεμουλιαστή και αβέβαιη.

Πέρα, όμως από την οδυνηρή εκείνη στιγμή, που ευτυχώς δεν κράτησε πολύ, αυτό που σίγουρα έχω να θυμάμαι από όλη αυτή τη συλλογική προσπάθεια είναι το ιδιαίτερα ζεστό κλίμα που υπήρχε, τόσο μεταξύ μας όσο και στο ακροατήριο, το οποίο με εξέπληξε για το βαθμό συμμετοχής του καθώς και για το γεγονός ότι στην πλειοψηφία του έμεινε μέχρι τέλους. Ήταν νομίζω εκπληκτικό το ότι ακόμα κι όταν κόπηκε το ρεύμα, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών, όλοι παρέμειναν στις θέσεις τους και περιέμεναν υπομονετικά τη συνέχεια. Και φυσικά αυτό που θα κρατήσω από όλο αυτό είναι το γεγονός ότι η Ημερίδα ήταν στην κυριολεξία ένας «διάλογος με τη διαφορετικότητα», όπως διεμήνυε και ο τίτλος. Και όπως αναφέρει και ο Yonief ο διάλογος είναι μάλλον κάτι που βιώνεται παρά κάτι για το οποίο μπορούμε να συζητήσουμε... και όσοι ήμασταν εκεί τον ζήσαμε! Εύχομαι αυτός ο διάλογος να συνεχιστεί και να διευρυνθεί!

Όσο για την παρουσίαση του Gestalt και Εκπαίδευση (για να παινέψουμε και λίγο το σπίτι μας!), αυτό που θα κρατήσω είναι η συγκίνηση που μοιράστηκαν μαζί μας κάποιοι από αυτούς που μας άκουσαν... Στη συνέχεια παρατίθεται μία περιληψη ενός τμήματος της παρουσίασης του *Gestalt και Εκπαίδευση* που αναφέρεται στους εκπαιδευτικούς.

Gestalt και Εκπαίδευση: Χτίζοντας γέφυρες και γκρεμίζοντας τοίχους – Εκπαιδευτικοί

Όταν ρώτησα κάποτε έναν εκπαιδευτικό που υπηρετούσε χρόνια στο χώρο αυτό πώς φαντάζονταν ότι θα είναι τα πράγματα, όταν πρωτοξεκίνησε να διδάσκει και αν άλλαξε γνώμη στην πορεία, μου διηγήθηκε μια ιστορία, την οποία θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας: *Κάποτε ένας άνθρωπος αποφάσισε να μεταναστεύσει από την Ευρώπη στην Αμερική, γεμάτος ελπίδες, φιλοδοξίες, όνειρα και αφέλεια. Έπειτα από μερικές εβδομάδες στη Νέα Υόρκη, έστειλε ένα γράμμα στην οικογένειά του που την είχε αφήσει πίσω στην πατρίδα και στο οποίο έγραφε: «Όταν έφτασα στην Αμερική ανακάλυψα 3 πράγματα – πρώτον, οι δρόμοι δεν ήταν στρωμένοι με χρυσάφι! Δεύτερον, για την ακρίβεια δεν ήταν καν στρωμένοι! και τρίτον, εγώ ήμουν αυτός που επρόκειτο να τους στρώσει!»*

Η ιστορία αυτή με κάνει να σκέφτομαι το πόσο διαφορετική εικόνα μπορεί να αποκτήσει ένας εκπαιδευτικός, όπως άλλωστε και κάθε επαγγελματίας, για τη φύση και τις ιδιαιτερότητες του επαγγέλματός του από τη στιγμή που φεύγει από τις αίθουσες του Πανεπιστημίου και μπαίνει στη σχολική τάξη. Πόσο μάλλον όταν 4 χρόνια σπούδαζε για να γίνει «Φυσικός», «Μαθηματικός», «Φιλολόγος», «Θεολόγος», «Βιολόγος», κ.ο.κ. και τώρα του ζητείται να διδάξει, σε παιδιά ή εφήβους, έχοντας ως μόνα εφόδια και σημεία αναφοράς στο κάθε άλλο παρά εύκολο αυτό έργο το ένστικτό του, την εμπειρία του ως μαθητής και, σε μικρότερο ίσως βαθμό, αν υπάρχουν, τις γνώσεις διδακτικής και παιδαγωγικών που απέκτησε στο Πανεπιστήμιο.

Αναρωτιέμαι αν έχω σκεφτεί ποτέ ως εκπαιδευτικός τι σημαίνει για μένα αυτή η ιδιότητα. Ποιες είναι οι δικές μου ανάγκες μέσα και έξω από το σχολικό πλαίσιο; Πώς βιώνω το ρόλο μου απέναντι στα παιδιά; Πώς αισθάνομαι με τις προσδοκίες των γονέων; Τι εισπράττω απ' αυτούς; Πώς τοποθετούμαι απέναντί τους; Ποιες είναι οι δικές μου προσδοκίες; Έχω ανάγκη από στήριξη και τι είδους στήριξη μπορεί να είναι αυτή; Τι μπορώ να κάνω εγώ για να την αποκτήσω;

Η gestalt, ως ψυχοθεραπευτική προσέγγιση, εστιάζει στην ολόκληρη της ανθρώπινης ύπαρξης, στην ανάπτυξη, δηλαδή, του ανθρώπου ως ολότητα και στον τρόπο με τον οποίο σχετίζεται ο άνθρωπος με το περιβάλλον του.

Ο κάθε εκπαιδευτικός, λοιπόν, είναι ένας ξεχωριστός άνθρωπος, που κουβαλάει πάντα μαζί του τη δική του ιστορία, το δικό του περιβάλλον, όπως λέμε, και ως μία τέτοια ολότητα δρα και σχετίζεται μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Και πρώτ' απ' όλα σχετίζεται μέσα στο περιβάλλον αυτό με τον εαυτό του, τις ανάγκες του, τις προσδοκίες του, τις αγωνίες και τους προβληματισμούς του. Σχετίζεται, επίσης, με τα παιδιά, καθώς μέσα στην τάξη δεν καλείται απλώς να μεταδώσει γνώσεις, αλλά και να ισχυροποιήσει τα κίνητρα των μαθητών για μάθηση, να μειώσει το άγχος τους, να ενθαρρύνει, να βάλει όρια, να συμβιβάσει, να φροντίσει για την τήρηση κανόνων, να ακούσει. Σχετίζεται επιπλέον με τους γονείς των παιδιών, οι οποίοι πέρα από τις δικές τους προσδοκίες και ανάγκες προβάλλουν απαιτήσεις για την πρόοδο των παιδιών τους και πολύ συχνά μετα-

θέτουν το βάρος της ευθύνης για τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία τους στους εκπαιδευτικούς. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε, τέλος, ότι ένας εκπαιδευτικός σχετίζεται αφενός με τους συναδέλφους του, με τους οποίους καθημερινά μοιράζεται αγωνίες, προβληματισμούς, επιτυχίες και αποτυχίες, αλλά και συγκρούσεις, ανταγωνισμούς, κλπ. και αφετέρου με αυτό καθαυτό το εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο, εκτός του ότι μεταβάλλεται διαρκώς και συχνά χωρίς την απαραίτητη προειδοποίηση ή προετοιμασία καθορίζει τα όρια δράσης του.

Αυτό, βέβαια, που έχει σημασία είναι όχι απλά το είδος του πλαισίου με το οποίο σχετίζεται ο κάθε άνθρωπος, αλλά ο τρόπος με τον οποίο σχετίζεται μ' αυτό, ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνεί. Πιο συγκεκριμένα, όταν αναφέρεται στον τρόπο αυτό η gestalt, μεταξύ άλλων, κάνει λόγο για την ανάληψη της προσωπικής ευθύνης. Ως εκπαιδευτικός πολλές φορές σκέφτομαι ότι έχω την ευθύνη για τη μάθηση και την πρόοδο των μαθητών, αλλά αναρωτιέμαι πόσο αλαζονικό ακούγεται και είναι το να θεωρώ ότι από μένα εξαρτάται το μέλλον των 30 μαθητών της τάξης μου! Άλλες πάλι φορές μπορεί να σκεφτώ ότι εγώ δεν ευθύνομαι για το ότι αυτά που διδάσκω είναι δύσκολα για κάποιους μαθητές, γιατί στο κάτω - κάτω αυτό μου υπαγορεύει να κάνω το αναλυτικό πρόγραμμα. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις αυτό που ξεχνάω είναι ότι μπορώ να έχω την ευθύνη μόνο του εαυτού μου. Αυτό σημαίνει ότι αυτό που μπορώ να κάνω είναι αφενός να είμαι όσο το δυνατόν πιο κατανοητός στον τρόπο που διδάσκω και αφετέρου να προσπαθώ να έχω στο μυαλό μου ότι απέναντί μου έχω 30 διαφορετικούς ανθρώπους, που μπορεί να μαθαίνουν με 30 διαφορετικούς τρόπους και που μπορεί να έχουν 30 διαφορετικούς λόγους για τους οποίους βρίσκονται σήμερα στην τάξη! Το θέμα βέβαια δεν είναι να ακούσω τους 30 αυτούς λόγους ή να διδάξω με 30 διαφορετικούς τρόπους, αλλά να είμαι έτοιμος να ακούσω και να δεχτώ το γεγονός ότι κάποιος μαθητής δεν μπορεί να μάθει κάτι με τον τρόπο που εγώ έχω. Για μένα αυτό είναι ήδη πολύ σημαντικό. Είναι η αρχή για μια επικοινωνία, η αρχή για επαφή.

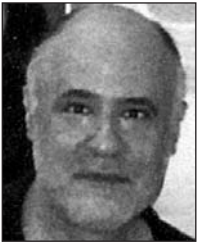
Και, φυσικά, προϋπόθεση μιας πλήρους και ολοκληρωμένης επαφής με τον άλλο είναι το να είμαι κατ' αρχάς σ' επαφή με τον εαυτό μου. Τι σημαίνει αυτό; Σύμφωνα με τη Satir σημαίνει να βλέπω και να ακούω τον μαθητή που έχω μπροστά μου και όχι τον μαθητή που θα έπρεπε να είναι, τον μαθητή που ήταν παλιότερα ή τον μαθητή που θα γίνει στο μέλλον. Σημαίνει να κάνω αυτό που αισθάνομαι και σκέφτομαι και όχι αυτό που θα 'πρεπε να αισθάνομαι και να σκέφτομαι. Σημαίνει, επίσης, να ζητώ αυτό που θέλω και όχι να περιμένω πάντα την άδεια για να το ζητήσω ή να έρθει η βοήθεια από μόνη της! Σημαίνει, τέλος, να διακινδυνεύω για λογαριασμό μου αντί να προτιμώ την ασφάλεια της απραξίας.

Αυτός είναι ίσως και ο μόνος δρόμος προς την ωρίμανση, για την οποία πολλές λόγους γίνεται συχνά από τους εκπαιδευτικούς. Τι σημαίνει τελικά ωρίμανση; Ωρίμανση σημαίνει να μπορώ να είμαι καλά με τον εαυτό μου ως εκπαιδευτικό και επαγγελματία χωρίς να χρειάζεται να μου το λένε συνέχεια οι άλλοι. Σημαίνει να επιτρέπω στον εαυτό μου να μη γνωρίζω τα πάντα, να μπορώ να λέω «αυτό δεν το ξέρω, αλλά μπορώ να ψάξω και να μάθω» και ακόμα περισσότερο, να δέχομαι το γεγονός ότι ένας μαθητής μου μπορεί να ξέρει σε κάποιο θέμα και κάτι παραπάνω από μένα, κι ως είμαι εγώ ο ειδικός! Ωρίμανση σημαίνει να δέχομαι πως μπορεί μερικές φορές να έχω άδικο και ένας μαθητής μου να έχει δίκιο. Ωρίμανση, με άλλα λόγια, σημαίνει να είμαι αυτός που είμαι και όχι αυτός που το περιβάλλον θέλει να είμαι ή νομίζω πως μου επιβάλλει να είμαι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι παύω να έχω ανάγκη για αλληλεξάρτηση και συνεργασία. Εξάλλου, όπως αναφέρει και ο Perls, «η μάθηση είναι ανακάλυψη» και άρα προσωπική υπόθεση και ευθύνη του καθενός... Δεν είναι απαραίτητο όμως αυτό το ταξίδι της ανακάλυψης να το κάνουμε χωρίς συνταξιδιώτες.

Της Μαρίας Ιωαννίδου

«Το σακάκι μου κι αν στάζει...» ή, «Θεραπεία Gestalt & Δημιουργικότητα» (λίγα λόγια για την Ημερίδα στις 14 Νοεμβρίου '04)

**Πέτρος Θεοδώρου,
4ο έτος Θεσσαλονίκης**

Από το φθινόπωρο του 2004 φάνηκε ότι φέτος θα ήταν για μένα μία χρονιά με πολλά επαγγελματικά ανοίγματα (και μάλιστα ακριβοπληρωμένα ως προς την ταλαιπωρία και τις δυσκολίες).

Δύο εβδομάδες λοιπόν πριν την Ημερίδα, ήμουν ομιλητής και πάλι στο Κέντρο Ιστορίας, σε κάποια διάλεξη, ενώ κάμποσες εβδομάδες αργότερα επρόκειτο να ακολουθήσει κι άλλη διάλεξη, στον ίδιο χώρο. Σκεφτόμουν ότι έτσι όπως πάνε τα πράγματα γίνονται κάτι σαν ο «μυϊντάνος» του Κέντρου Ιστορίας. Μου φαινόταν παράξενες αυτές οι συγκυρίες. Από τη μία κάπως διασκεδαστικές, αλλά από την άλλη και κάτι σαν «μνήυμα» στο να προσέξω το πώς κινούμαι, κλπ.

Όπως και νάαι, αυτή η αίσθηση, είχε δύο σημαντικές «εφαρμογές». Η πρώτη ήταν ότι μέσα από αυτήν άλλαξα και το αρχικό θέμα μου στην Ημερίδα, που τότε το σκεφτόμουν να σχετίζεται με την παρουσίαση που είχα στο συνέδριο της Πράγας. Η δεύτερη, το ότι βρήκα την ιδέα επάνω στην οποία ξεδιπλώσα και το μεγαλύτερο μέρος της παρουσίαισής, αποσκοπώντας στην αμεσότητά της, η οποία θα την έκανε πρωτότυπη και ενδιαφέρουσα για τον ακροατή.

Το κείμενο λοιπόν ξεκινούσε αναφέροντας κάποια από τα παραπάνω, σε πρώτο πρόσωπο. Στη συνέχεια μεταχειρίστηκα την ίδια μου την εμπειρία της στιγμής, στο «εδώ και τώρα» της ομιλίας, για να αναπτύξω το θέμα μου. Έτσι, η παρουσίαση είχε κάποια κομμάτια γνήσια αυτοσχεδιαστικά, άλλα φαινόταν σαν να ήταν αυτοσχεδιαστικά, ενώ κάποια άλλα –τα λιγότερα– ήταν καθαρά θεωρητικά. Τα σχολία που πήρα σχετικά με αυτόν τον τρόπο παρουσίαισης που είχα επινοήσει ήταν τα περισσότερα θετικά, και το χάρηκα πολύ. Αν ξαναεπιχειρούσα την παρουσίαση σήμερα, θα την έκανα λίγο πιο σύντομη, θα πρόσεχα μία «κοιλιά» στη μέση, και θα άλλαζα τη βιωματική της άσκηση.

Στο πρώτο μέρος της μίλησα για κάποιες από τις βασικές έννοιες της θεραπείας Gestalt, κι αυτό ήταν μία πολύ χρήσιμη άσκηση για μένα, το να παω με ελάχιστα λόγια μόνο τα βασικά ενός τεράστιου θέματος. Στο δεύτερο μέρος γίνονταν μία σύντομη αναφορά στις σύγχρονες απόψεις για τη δημιουργικότητα, τοποθετώντας την και πέρα από το πεδίο των τεχνών. Στο τελευταίο μέρος επιχειρούσα να συσχετίσω τα παραπάνω με έναν δικό μου τρόπο, καταλήγοντας πόσο και πώς οι διαστάσεις της δημιουργικότητας διαπνέουν τις βασικές αρχές της θεραπείας Gestalt. Τον επίλογο αποτελούσαν οι τοποθετήσεις μου ειδικά για τη δημιουργία στην τέχνη και την πιθανή χρήση της στη θεραπεία. Στήριξα το ότι δεν πιστεύω στη θεραπεία μέσω τέχνης ή στην τέχνη ως θεραπεία, αλλά μόνο στο σχήμα τέχνη ΚΑΙ θεραπεία, (όταν και αν χρειάζεται).

Ευχαριστήθηκα πάρα πολύ τόσο την εμπειρία της παρουσίαισης, όσο και το ότι συμμετείχα σε κάτι με στόχο την ευρύτερη ενημέρωση για τη θεραπεία Gestalt. Θεωρώ αυτήν την πρωτο-

βουλία πάρα πολύ σημαντική για τα Ελληνικά δεδομένα, και την υποστηρίζω με ενθουσιασμό. Λυπήθηκα που για λόγους καθαρά πρακτικούς δεν παρακολούθησα τα άλλα κομμάτια της ημερίδας.

Όστόσο, πήρα πολλά από την όλη ατμόσφαιρα. Κατ' αρχήν εντυπωσιάστηκα από την προσέλευση τόσο κόσμου, και μάλιστα με τέτοια κακοκαιρία και απρόβλεπτες διακοπές ρεύματος, αλλά και από τη γενική «κυκλοφορία» που υπήρχε στον χώρο. Πέρα από το ότι πολλοί άνθρωποι έμπαιναν και έβγαιναν στο κτίριο, τα πράγματα δεν ήταν διόλου στατικά, έτρεχε πολλή ενέργεια, ένοιωθε πως «κάτι» γινόταν εκεί.

Εντυπωσιάστηκα και πάλι πολύ από το επίπεδο της διοργάνωσης, την ετοιμότητα, τη φροντίδα (κάτι που το λέω και το ξαναλέω για τις εκδηλώσεις του G. Foundation, και που τώρα ισχύει και για τους συνεργαζόμενους φορείς).

Μου άρεσε που ο κόσμος ήταν δεκτικός, όλοι πρόσεχαν, και τους ένοιωθα γενικά «παρόντες», σαν οι περισσότεροι να ήξεραν γιατί ήρθαν και φρόντιζαν να ήταν εντάξει στον ρόλο τους ως δέκτες. Τελικά, από τη σύντομη παρουσίαση μου στην Ημερίδα, αποκόμισα την εντύπωση μιάς ουσιαστικής και καθ' όλα «έντιμης» εκδήλωσης. Η οποία, μάλιστα, φαίνεται ακόμη πιο πετυχημένη, αν σκεφτούμε ότι εκείνη την ημέρα έβρεχε.

Και μάλιστα, έβρεχε πάρα πολύ. Ξεκινώντας από το σπίτι μου, που είναι κοντά στο Κέντρο Ιστορίας, αμφεβάλλα αν θα γινόταν καν η Ημερίδα. Ποτέ άλλοτε δεν είχα δει έτσι πλημμυρισμένους τους δρόμους και έκανα ολόκληρο σχέδιο για να προσεγγίσω το Κέντρο, κι έσταζε όχι μόνο το σακάκι μου αλλά και τα κόκαλά μου. Όταν είδα ότι δεν είχε και ρεύμα, άρχισα να σκέφτομαι τι θα κάνω μέχρι να έρθει η ώρα για κάποια πρόβα που είχα αργά το απόγευμα. Είδα κόσμο κάτω, στον δρόμο, και έκπληκτος άκουσα ότι υπήρχε αρκετό ακροατήριο και ότι η Ημερίδα προχωρεί με κεριά. Τελικά, ευτυχώς είχα μαζί μου ρούχα για την πρόβα, αλλάξα το βρεγμένο παντελόνι, και έκανα την παρουσίασή μου χωρίς κάλτσες, με τα τερλίκια. Προσωπικά, ευχαριστήθηκα από κάθε άποψη αυτό το γεγονός.

Θα ήταν ωστόσο παράλειψη να μην αναφέρω και κάτι άλλο πολύ σημαντικό για μένα. Όπως και με την παρουσίασή μου στην Πράγα, κανείς από το Foundation δεν «καπέλωσε» την εργασία μου με τον συνήθη τρόπο του Ακαδημαϊκίζοντος κατεστημένου.

Και στις δύο περιπτώσεις υπήρχε μόνο μία βασική ενημέρωση από μεριάς μου για τα θέματα που είχα διαλέξει, δίνοντας ταυτόχρονα μία περιλήψη. Όχι μόνο δεν υπήρχε καπιλέωση αλλά ούτε καν έλεγχος για κάποια «έγκριση». Ένοιωσα εμπιστοσύνη, ασφάλεια, ελευθερία, ευθύνη, που ενίσχυσαν το κίνητρό μου να προσπαθήσω το καλύτερο και στις δύο περιπτώσεις, κι ας είμαι χαροκαμένος από συνεργασίες και σχέσεις με φορείς, πολιτειακούς και ιδιωτικούς. Φαίνεται ότι η τελικά η θεραπευτική διαδικασία έχει πολλές, μα πάρα πολλές διαστάσεις....

Απρίλιος 2005

Η ΡΟΗ ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ ΠΟΛΕΜΙΟΣ Ή ΒΟΗΘΟΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η θεραπεία Gestalt είναι μία ανθρωπιστική προσέγγιση που βλέπει τον άνθρωπο ως ολότητα που ορίζεται και υπάρχει χάρη στο αλληλένδετο των μερών του. (σώμα, αισθήσεις, αντίληψη, συναισθήματα, σκέψεις, εμπειρίες, γνώσεις). Η ολότητα που είμαστε, ο οργανισμός μας δεν υπάρχει από μόνος του. Ζει, κινείται, αναπτύσσεται μέσα στο περιβάλλον και ορίζεται από αυτό. Ο εαυτός μου αρχίζει εκεί που τελειώνει το περιβάλλον μου, στο όριο του Εγώ. Αυτό είναι που διαφοροποιεί τον εαυτό μου από τους άλλους. Αν δεν υπήρχαν οι άλλοι, το περιβάλλον μου, δεν θα ήξερα που είμαι εγώ. Έτσι λοιπόν βλέπουμε ότι στη θεραπεία Gestalt δεν μπορεί να ειπωθεί ο άνθρωπος ξέχωρα από το περιβάλλον του.

Ο οργανισμός και το περιβάλλον συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν ανά πάσα στιγμή σ' ένα συγκεκριμένο πλαίσιο-πεδίο. Είναι το κοινό πεδίο που απαιτείται για να συναντηθούμε με τους υπόλοιπους ανθρώπους και να αλληλεπιδράσουμε. Τα εφόδια που χρειαζόμαστε γι' αυτήν την αλληλεπίδραση είναι οι αισθήσεις μας και κατ' επέκταση το σώμα, τα συναισθήματά μας.

Τα συναισθήματα δεν είναι κάτι πέρα και έξω από μας. Συμβαίνουν μέσα μας, γεννιούνται στον οργανισμό μας, υπάρχουν επειδή υπάρχουμε και για να υπάρχουμε. 'Ό,τι και να είναι αυτό, είναι δικό μας, η δική μας μοναδική αίσθηση και αντίληψη που μπορεί να μοιάζει με του διπλανού μας σε καμιά περίπτωση ωστόσο δεν μπορεί να είναι η ίδια όπως δεν είμαστε και μεταξύ μας ίδιοι. Δεν είναι σωστό ή λάθος, καλό ή κακό. Υπάρχει ως έκφραση της αλληλεπίδρασής μας, ως αποτέλεσμα της δεδομένης στιγμής. Κατ' επέκταση τα συναισθήματά μας είναι αυτά που είναι και όχι αυτά που υποθέτουμε ότι πρέπει ή θέλουμε να είναι. Το πώς αισθανόμαστε δεν είναι κάτι στατικό και μόνιμο, είναι μία συνεχής και μεταβαλλόμενη διαδικασία, έχει ροή. Μ' αυτόν τον τρόπο ανταποκρινόμαστε στις συνθήκες, απαιτήσεις της ζωής, στις δικές μας ανάγκες, έρχεται η ικανοποίηση και η ολοκλήρωση, κλείνει ένας κύκλος (gestalt), ανοίγει ένας άλλος και φανερώνεται η ροή των συναισθημάτων, η ροή της ζωής.

Η πληρότητα και η ολοκλήρωση που αισθανόμαστε ακολουθώντας τη ροή των συναισθημάτων μας γίνεται βοηθός της ψυχοσωματικής μας υγείας και ισορροπίας. Τα συναισθήματα μας λοιπόν μας κρατάνε σε επαφή με τη δεδομένη συνθήκη κάθε στιγμή, είναι μέρος της ανθρωπίνης υπόστασής μας και δεν είναι θετικά ή αρνητικά είναι αυτά που είναι κάθε φορά.

Τι γίνεται όμως αν για κάποιους λόγους δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε τα ερεθίσματα του περιβάλλοντος και την επίδρασή τους επάνω μας έτσι όπως πραγματικά συμβαίνουν; Αν παρόλο που τα συνειδητοποιούμε, αγνοούμε τις ανάγκες μας και δεν κάνουμε το παραμικρό απ' ό,τι πραγματικά χρειαζόμαστε; Τότε έχουμε μπλοκάρει τη φυσιολογική ροή των συναισθημάτων και της εμπειρίας μας. Αυτό το καταφέρνουμε με διάφορους τρόπους που στην gestalt τους ονομάζουμε «αμυντικούς μηχανισμούς».

Όταν χάνουμε την εμπιστοσύνη μας στα συναισθήματα φτάνουμε πολλές φορές σε σημείο να μην μπορούμε να τα αναγνωρίσουμε καν. Είναι τότε που κρατάμε τα συναισθήματα μέσα μας και «φουντώνουν» και μεγαλώνει η ένταση και μπερδεύομαστε γιατί δεν καταλαβαίνουμε τι μας συμβαίνει. Είναι άλλες φορές που αναγνωρίζουμε τι αισθανόμαστε αλλά δε μας αρέσει και το αρνούμαστε ή προσπαθούμε τουλάχιστον. Είναι οι περιπτώσεις που ντρεπόμαστε γι' αυτό που νιώθουμε που το θεωρούμε απαράδεκτο, που φοβόμαστε. Όταν λειτουργούμε μ' αυτόν τον τρόπο στην ουσία συσσωρεύουμε ενέργεια και κάποια στιγμή σα χύτρα κάνουμε έκρηξη προκαλώντας καταστροφές τόσο σε μας όσο και στους άλλους.

Το θέμα όμως είναι ότι όσο και να κρύβουμε τα συναισθήματά μας αυτά δεν εξαφανίζονται, υπάρχουν μέσα μας, επηρεάζουν τη συμπεριφορά μας και το σώμα μας προκαλώντας πολλές φορές προβλήματα και στην υγεία μας. Είναι οι φορές που κινδυνεύουμε να νοσήσουμε ψυχολογικά και ψυχοσωματικά. Επειδή λοιπόν όπως προαναφέρθηκε είμαστε ένα «όλον» το σώμα μας αντιδρώντας στη συσσωρευμένη ένταση μας στέλνει μηνύματα νοσώντας. Μπορεί να ξεκινήσει από πολύ απλά σήματα όπως είναι ένας πονοκέφαλος, ένα σφιξίμο στο στομάχι ή λίγα σπυράκια μέχρι πιο έντονες και σοβαρές περιπτώσεις όπως είναι π.χ. έντονα δερματικά προβλήματα, σακχαρώδης διαβήτης, έλκος δωδεκαδάκτυλου, καρκίνος κ.ά.

Όστόσο είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε ότι δεν είναι τα συναισθήματα αυτά καθαυτά που μπορεί να προκαλέσουν μια ασθένεια, αλλά η επίδραση που έχουν μακροχρόνια στη φυσιολογία μας. Για παράδειγμα, αν εγώ, όταν θυμώμαι ή όταν αγχώνομαι σφίγγεται το στομάχι μου και εκκρίνονται μεγαλύτερες ποσότητες γαστρικών υγρών, δεν είναι ο θυμός που κρατάω ή το άγχος που νιώθω η αιτία του έλκους μου μακροπρόθεσμα, είναι τα γαστρικά υγρά. Επιπλέον, δε σημαίνει ότι αν κάποιες φορές «διαταράξω» τη ροή των συναισθημάτων μου θα αρρωστήσω ψυχοσωματικά. Στην ουσία αρχίζω να κινδυνεύω όταν ένας τρόπος αλληλεπίδρασης μου με το περιβάλλον γίνεται ο μοναδικός τρόπος για πάρα πολύ καιρό και για όλες τις συνθήκες (παγιωμένη gestalt).

Από το πρίσμα της προσέγγισης gestalt, το «πρόβλημα» γίνεται μια ευκαιρία να συνειδητοποιήσουμε τι είναι αυτό που χρειαζόμαστε ουσιαστικά. Η «δυσκολία» γίνεται μία πρόκληση για δράση και δημιουργία πιο εννοϊκών συνθηκών αλληλεπίδρασης. Η «ψυχοσωματική διαταραχή» γίνεται ο δρόμος να αναγνωρίσουμε ειλικρινά και να αποδεχθούμε «ολόκληρο» τον εαυτό μας, ακολουθώντας τη ροή της εμπειρίας μας, του συναισθήματος μας και τελικά της ίδιας της ζωής.

Το Κέντρο Ψυχοθεραπείας και Εργοθεραπείας «Μορφή και Φόντο» δημιουργήθηκε πριν 2 χρόνια από 4 επαγγελματίες υγείας, απόφοιτους του Gestalt Foundation, με στόχο την παροχή συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης, ψυχοθεραπείας και εργοθεραπείας σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Το Κέντρο απαρτίζεται από τις παρακάτω απόφοιτες του Gestalt Foundation:

- Ζωγράφου Μερσύνια (Εργοθεραπεύτρια)
- Κιλέση Ειρήνη (Ψυχολόγος)
- Τριανταφύλλου Σίνα (Ψυχολόγος)
- Τριάρικο Μαριάνητσα (Ψυχολόγος)

«Δράση στην Κοινότητα: Επαγγελματισμός & Εθελοντισμός»

Με αφορμή την ημερίδα και την ειδική εκδήλωση με τίτλο: «Δράση στην Κοινότητα: Επαγγελματισμός & Εθελοντισμός», ζητήσαμε αρχικά από τον Σύλλογο Καρκινοπαθών Μακεδονίας-Θράκης που συμμετείχε να μοιραστεί μαζί μας την εμπειρία τους. Ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή των προέδρων στην ημερίδα, της Χ.Ε.Ν Θεσσαλονίκης, της Εταιρείας Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών και του Συλλόγου Καρκινοπαθών Μακεδονίας-Θράκης. Ας ελπίσουμε πως το παρακάτω κείμενο θα είναι μια αρχή για ανταλλαγή με τους φορείς που συνεργαζόμαστε τα τελευταία χρόνια μέσα από την εφημερίδα μας. Ευχαριστούμε θερμά για την άμεση, ζεστή ανταπόκριση!

«Θεσσαλονίκη, 25 Απριλίου 2005
Αριθμ. Πρωτ.: 211/141

Προς:
Gestalt Foundation

Σας αποστέλλουμε το κείμενο του

Συλλόγου μας για την εφημερίδα που θα εκδώσετε σχετικά με την ημερίδα με τίτλο «Η Θεραπεία Gestalt στον 21^ο αιώνα: Σε διάλογο με τη διαφορετικότητα».

Η συνεργασία μας με το Gestalt Foundation χρονολογείται από το 2002-2003. Αποτελείται από μια ομάδα (12 ατόμων) με υπεύθυνη την κα Κωνσταντίνου Αντωνία.

Είναι χαρά κανείς να βλέπει νέα παιδιά να προσφέρουν δωρεάν το χρόνο τους, την αγάπη τους, τη γνώση τους για να βοηθήσουν άτομα που έχουν τόσο ανάγκη όπως με τον καρκίνο.

Εκτός της συνεργασίας μας με τις ομάδες, μας εκπαιδεύουν με τη δική τους στάση και την υπευθυνότητα να λειτουργούμε και εμείς κατ' αυτόν τον

τρόπο.

Επίσης μας κάλεσαν να παρακολουθήσουμε την ημερίδα αρκετά μέλη στις 14/11/2004 μαθαίνοντας πώς να επικοινωνούμε μεταξύ μας, πώς να κτιζουμε γέφυρες γκρεμίζοντας τοίχους, πώς να αναγνωρίζουμε τα συναισθήματά μας, τον διάλογο με την πραγματικότητα, τον επαγγελματισμό, εθελοντισμό, αποχαιρετώντας το σήμερα και καλωσορίζοντας το αύριο.

Σ' αυτά τα νέα παιδιά θα θέλαμε να ευχηθούμε να έχουν υγεία και καλή σταδιοδρομία στη ζωή τους. Από εμάς ένα μεγάλο ευχαριστώ και ευχόμεστε να υπάρξουν προγράμματα απορρόφησης μέσα στα Νοσοκομεία για να μπορέσουν να στηρίξουν τον ασθενή από την αρχή, στο άκουσμα της νόσου καρκίνος έως την ίαση του»

Με τιμή
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Μήττα Περεσφόνη
Πρόεδρος

Χατζηγραλάμπου Ελένη
Γραμματέας»

Το πρόγραμμα της ημερίδας με θέμα: «Η Θεραπεία Gestalt στον 21ο αιώνα: σε διάλογο με τη διαφορετικότητα»

Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2004 • Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, Μέγαρο Μπίλλη • Πλατεία Ιπποδρομίου

- 10.00 π.μ. - 10.15 π.μ. «Διάλογος και επαφή στο εδώ και τώρα»
Έναρξη - χαιρετισμός
Φαρμάκη Μαρία, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Ψυχοθεραπείας Gestalt
Χατζηλάκου Κάτια, εκπρόσωπος του Gestalt Foundation
Τριανταφύλλου Σίνα, εκπρόσωπος του Μορφή και Φόντο
- 10.15 π.μ. - 11.00 π.μ. «Why to be a Gestalt Therapist, Why to be a Gestalt Client, Gestalt and society»
Siemens Harm, Διάλογος και Φαινομενολογία
- 11.00 π.μ. - 11.15 π.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 11.15 π.μ. - 12.00 μ.μ. «Gestalt in Organisations: μία νέα προσέγγιση στην επικοινωνία και την ηγεσία»
Λαβράνος Σπύρος, M.Sc., Σύμβουλος επιχειρήσεων
Μωραϊτού Ντέμη, B.A., Σύμβουλος επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων
Παντελίδου Μάγδα, M.A. Applied Social and Market Research
Σταμάτης Γιώργος, B.A., HSD, Σύμβουλος management
- 12.00 μ.μ. - 12.45 μ.μ. «Η Gestalt στην εκπαίδευση: χιτζοντας γέφυρες, γκρεμίζοντας τοίχους»
Ιωαννίδου Μαρία, Ψυχολόγος, Εκ/νη του Gestalt Foundation
Καυκοπούλου Άλκησις, M.Sc., Σχολική Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt
Φαρμάκη Μαρία, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt
- 12.45 μ.μ. - 1.30 μ.μ. «Παρέμβαση στην κρίση - κακοποίηση»
Βιωματική παρουσίαση από το Κέντρο Ψυχοθεραπείας και Εκπαίδευσης Gestalt Foundation
Γιαμαρέλου Γιάννα, M.A. - **Μπάλλιου Δέσποινα**, M.Sc.
- 1.30 μ.μ. - 1.45 μ.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 1.45 μ.μ. - 2.15 μ.μ. «Creating Gestalt Therapy, with Isadore From»
Οπτικοακουστική παρουσίαση, σχολιασμός και συζήτηση της συνέντευξης του Ιδρυτικού Μέλους του Ινστιτούτου Gestalt της Νέα Υόρκης Isadore From
Παντελίδου Λένα, Ψυχολόγος Α.Π.Θ., απόφοιτη του Gestalt Foundation
Σιαμπάνη Κατερίνα, Ψυχολόγος, τελειόφοιτη του Gestalt Foundation
Σερίφη Μαρία, Ψυχολόγος Α.Π.Θ., τελειόφοιτη του Gestalt Foundation
- 2.15 μ.μ. - 2.45 μ.μ. «What's behind the empty chair?»
A video made by Estrup Liv, M. A. Οπτικοακουστική παρουσίαση των βασικών αρχών της θεωρίας και μεθοδολογίας της Θεραπείας Gestalt, σχολιασμός και συζήτηση της προβολής
Καρανάσση Λένα, Ψυχολόγος Α.Π.Θ., Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt
Μαρόγλου Φωτεινή, M.Sc, Κοινων. & Κλιν. Ψυχολόγος Α.Π.Θ., Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt
Μανωλάκη Κατερίνα, Ψυχολόγος Α.Π.Θ., Ψυχοθεραπεύτρια Gestalt
- 2.45 μ.μ. - 3.00 μ.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 3.00 μ.μ. - 3.45 μ.μ. «Η ροή των συναισθημάτων.
Βοηθός ή πολέμιος της ψυχοσωματικής μας υγείας;»
Βιωματική παρουσίαση από το Κέντρο Ψυχοθεραπείας και Εργοθεραπείας

«Μορφή και Φόντο»

- 3.45 μ.μ. - 4.00 μ.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 4.00 μ.μ. - 4.45 μ.μ. «Θεραπεία Gestalt, επίγνωση και δημιουργικότητα μέσα από τις αισθήσεις»
Βιωματική παρουσίαση από τον **Θεοδώρου Πέτρο**, Τελειόφοιτο του Gestalt Foundation
- 4.45 μ.μ. - 5.00 μ.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 5.00 μ.μ. - 5.30 μ.μ. «Ο Θεραπευτής Gestalt σε διάλογο με το εδώ και τώρα της ελληνικής πραγματικότητας»
Μαυρίδου Μαρία, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια
- 5.30 μ.μ. - 6.00 μ.μ. «Αντιμετωπίζοντας τις απώλειες στη ζωή μας»
Παρουσίαση των αποφοίτων 2003-2004 του Gestalt Foundation
- 6.00 μ.μ. - 6.15 μ.μ. Διάλειμμα - Καφές
- 6.15 μ.μ. - 7.45 μ.μ. «Δράση στην κοινότητα - επαγγελματισμός και εθελοντισμός»
Στρογγυλό τραπέζι.
Τσολάκη Μάγδα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Νευρολόγος - Ψυχίατρος, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών
Μήττα Περεσφόνη, Πρόεδρος του Συλλόγου Καρκινοπαθών Μακεδονίας - Θράκης
Κατσώνη Θεοδοσία, Πρόεδρος Χ.Ε.Ν. Θεσσαλονίκης
Συμμετέχουν από το Gestalt Foundation:
Καλώτα Γιάννα, M.Sc., Συμβουλευτική Ψυχολόγος
Καυκοπούλου Άλκησις, M.A., M.Sc., Εκπαιδευτική Ψυχολόγος
Μακρίδου Μελίνα, M.Sc. Ψυχολόγος Υγείας
Σαντρόν Ράμα, M.Sc., Κοινωνική και Κλινική Ψυχολόγος
Συντονίστρια: **Κωνσταντινίδου Αντωνία**, M.Sc Κοινωνική και Κλινική Ψυχολόγος
- 7.45 μ.μ. - 8.00 μ.μ. «Αποχαιρετώντας το σήμερα, καλωσορίζοντας το αύριο»
Κλείσιμο
Φαρμάκη Μαρία, Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Ψυχοθεραπείας Gestalt
Χατζηλάκου Κάτια, εκπρόσωπος του Gestalt Foundation
Τριανταφύλλου Σίνα, εκπρόσωπος του Μορφή και Φόντο

* Παράλληλα σε όλη τη διάρκεια της ημερίδας υπήρχαν παρουσιάσεις και πόστερ με θεματολογία αναφορικά με τις βασικές αρχές της Θεραπείας Gestalt.

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

• Ελληνική Εταιρεία Ψυχοθεραπείας Gestalt • Gestalt Foundation - Κέντρο Ψυχοθεραπείας & Εκπαίδευσης • Μορφή και Φόντο - Κέντρο Ψυχοθεραπείας & Εργοθεραπείας

Με την ευγενική υποστήριξη των

- Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών
- Σύλλογος Καρκινοπαθών Μακεδονίας - Θράκης
- XEN Θεσσαλονίκης

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ...

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ...

Ηταν στις 19 και 20 Φεβρουαρίου του 2005, όπου 2ο έτος 3ο εκπαιδευτικό έτος του Gestalt Foundation Θεσσαλονίκης με συντονίστρια την Nurit Levi, βρεθήκαμε για να κάνουμε μαζί ένα πείραμα επικοινωνίας, ανακάλυψης, συνάντησης και συνδημιουργίας

Πειράματα ο καθένας μας κάνει καθημερινά προς αναζήτηση μιας καινούργιας ισορροπίας (integration) ύστερα από κάθε αλλαγή. Άλλωστε και όλη την ψυχοθεραπευτική διαδικασία θα μπορούσαμε να δούμε σαν ένα πείραμα.

Σ' αυτό το διήμερο βιωματικό σεμινάριο, είδα τις τέχνες του λόγου, του θεάτρου, της κίνησης, της ζωγραφικής, εκφράσεις της ανθρώπινης και θεραπευτικής ιδιότητας της δημιουργικότητας, να συνεργάζονται και να συνδιαμορφώνουν το πλαίσιο όπου μια προσωπική ιστορία ζωντανεύει στο εδώ και τώρα, ένα μέλος γίνεται παι-

δί, γίνεται ένα-ένα τα στοιχεία του ονείρου του που δραματοποιεί, κάνει διάλογο με ένα συναίσθημα του ή με ένα άλλο πρόσωπο στην άδεια καρέκλα, ένα σύμβολο γίνεται επίγνωση, μια συμπεριφορά ή ένας ρόλος συναντά τον πόλο του ή διαδραματίζεται με υπερβολή κι εμείς εναλλάσσομαστε σε ρόλους θεραπευτή και θεραπευόμενου. Αυτός ο υπερβατικός χαρακτήρας του πειράματος μου επέτρεψε να γευτώ και νέες αισθήσεις του εαυτού μου. Σκέφτομαι και τα λόγια του Zinker για την θεραπεία Gestalt και το πείραμα.

«Η θεραπεία Gestalt είναι η άδεια στην δημιουργικότητα. Το πείραμα φτάνει στην καρδιά της αντίστασης και μετασχηματίζει την ακαμψία σ' ένα ελαστικό υποστηρικτικό σύστημα για το άτομο. Δε χρειάζεται να είναι σοβαρό, βαρύ και να ταιριάζει απόλυτα.. μπορεί να είναι τρελό, πρωτόγονο, μεταφυσικό, θεατρικό, χιουμοριστικό, θορυβώδες, εύθυμο. Το πείραμα μας επιτρέπει να είμα-

στε όλα εκείνα που κρύβουμε μέσα μας. Τα πείραμα κινούνται από την απλή διάθεση για παιχνίδι στις προφανείς αποκαλύψεις...»

Με τα πειράματα ο θεραπευτής Gestalt ενδιαφέρεται για το εδώ και τώρα, για τη φαινομενολογία της στιγμής. Για αυτό και κάθε πείραμα είναι μοναδικό. Το άτομο μέσα από τα διάφορα επικοινωνιακά του κανάλια εκφράζει μια εικόνα, μια μεταφορά, κάνει μια κίνηση, αφηγείται ένα όνειρο. Ο θεραπευτής παρατηρεί και χρησιμοποιεί αυτά τα στοιχεία σαν συνδετικούς κρίκους με το πείραμα. Εδώ ο θεραπευτής πειραματίζεται και ο ίδιος με τη διάθεσή του να τολμήσει, να γίνει περισσότερο δημιουργικός, να παίξει, να δοκιμάσει, να ρισκάρει και να προετοιμαστεί για το όποιο αποτέλεσμα.

Και κρατάω καλά φυλαγμένα μέσα μου τα λόγια της Nurit Levi : « Το πείραμα είναι μια μινιατούρα της πραγματικής ζωής. Ο πελάτης προβάρει ρόλος μέσα στο ασφαλές πλαίσιο που του παρέχει η σχέση μου

μαζί του. Κι όσο πιο ακριβής, απλός και αυθεντικός είμαι τόσο πιο ασφαλής θα νιώσει. Γιατί τότε, κρατώντας ανοιχτή την επικοινωνία μου μαζί του, ακολουθώ τη ροή της δικής του διαδικασίας. Διαφορετικά θα είμαι σαν να προσπαθώ να φορέσω κουστούμι σ' έναν χίτη. Και αυτό είναι απειλητικό. »

Το συγκινητικό για μένα και κίνητρο εξ' άλλου για το άρθρο ήταν η ομορφιά που είδα στην απλότητα και η παραδοχή πως αν ακούσω το παιδί που μου χτυπάει και το αφήσω να έρθει μέσα» τότε και η επαφή μου τόσο με τον εαυτό μου όσο και με τους άλλους γίνεται πιο αυθόρμητη, δημιουργική και ουσιαστική. Τότε καταλαβαίνω ότι αναζητώ κάτι που ήδη είμαι και που δε χρειάζεται να ψάξω κάπου αλλού παρά μόνο σε εμένα την ίδια.

Μπικηροπούλου Σοφία
Εκπαιδευόμενη 3ου Έτους

Feedback στο πρώτο τεύχος της εφημερίδας!

Τι μας είπαν

Joe Melnick: «... μόλις διάβασα το πρώτο τεύχος της εφημερίδας σας. Έχω μερικές προτάσεις αλλά κυρίως θέλω να σας δώσω τα συγχαρητήριά μου για μια εξαιρετική εφημερίδα. Έχει, ό,τι χρειάζεται μια εφημερίδα, ένα μείγμα από σχετικά μικρά σε μέγεθος άρθρα. Μου άρεσε ιδιαίτερα η πολλαπλότητα των θεμάτων και η ιστορία του κέντρου που περιγράφει τα σημαντικά γεγονότα κατά τη δημιουργία του ινστιτούτου σας...»

Sue Clayton: «...Μόλις άνοιξα το αρχείο με την εφημερίδα σας, είναι ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ!!!! Τόσο επαγγελματικό, πληροφοριακό, ενδιαφέρον – και με όλες αυτές τις φωτογραφίες των πανέμορφων ανθρώπων πάνω στο γραφείο μου!! Μπράβο!...»

Ken Evans: «...Φαίνεται πολύ επαγγελματικό και ήταν πολύ ενδιαφέρον διαβάζοντάς το. Το απόλαυσα, ευχαριστώ.

Το περιεχόμενο και το σχέδιο είναι υψηλής ποιότητας και έτσι η κοινότητα της γκεσταλτ μπορεί να είναι πολύ υπερήφανη...»

Nurith Levi: «...Είναι μια ωραία προσπάθεια και κάνετε μια πολύ σημαντική δουλειά!...»

Frans Meulmeester: «...Συγχαρητήρια για την υπέροχη εφημερίδα. Φαίνεται πολύ επαγγελματική και μαζί πολύ προσωπική και ζεστή. Αντιπροσωπεύει πλήρως τις ιδιότητες που βρήκα τόσο στο Gestalt Foundation όσο και σε όλους όσους συμμετέχουν...»

ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΓΚΕΣΤΑΛΤ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Με την απαιτούμενη «εξωστρέφεια», ρεαλιστική απεικόνιση της πραγματικότητας, χιούμορ και επικοινωνιακή διάθεση έγινε η πρώτη παρουσίαση των νέων δραστηριοτήτων του Gestalt Foundation για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις.

Για τις προοπτικές αυτής της νέας προσπάθειας, μίλησαν οι Ντέμη Μωραΐτου, Σπύρος Λαβράνος και Γιώργος Σταμάτης, που μαζί με τη Μάγδα Παντελίδου έχουν ξεκινήσει αυτή την προσπάθεια, έχουν μεγάλη εμπειρία και διαδρομή στο χώρο των επιχειρήσεων με παράλληλη μακρόχρονη επαφή με την προσέγγιση Γκεσταλτ.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκαν οι μεγάλες ανάγκες που έχουν οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις και οργανισμοί για καλύτερη επικοινωνία, ομαδική συνεργασία, αντιμετώπιση των συγκρούσεων και των αλλαγών και δημιουργικό μαντζιμέντ, θέματα στα οποία θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά η προσέγγιση Γκεσταλτ.

Αναφέρθηκαν επίσης οι στόχοι και οι προοπτικές της νέας αυτής δραστηριότητας του Gestalt Foundation, που αφορά συμβουλευτικές υπηρεσίες, ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση και την επιμόρφωση θεραπευτών ή συμβούλων με εξειδίκευση σε θέματα οργανισμών και επιχειρήσεων.

Έγινε τέλος αναφορά στο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της E.A.G.T. τον περασμένο Σεπτέμβριο στην Πράγα και τις σημαντικές αποφάσεις που λήφθηκαν σε θέματα της προσέγγισης Γκεσταλτ για Επιχειρήσεις και Οργανισμούς όπως η δημιουργία ενός Πανευρωπαϊκού Δικτύου "Gestalt Organizations" με προοπτική να αποτελέσει εξειδικευμένο τμήμα της E.A.G.T..

Φιλοδοξία όλων των ανθρώπων που ασχολούνται με την προσέγγιση Γκεσταλτ για Επιχειρήσεις και Οργανισμούς είναι το επόμενο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της E.A.G.T. που θα γίνει στην Ελλάδα το 2007, να αποτελέσει ορόσημο για αυτή τη νέα προσπάθεια της προσέγγισης Γκεσταλτ για την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο.

Γιώργος Σταμάτης: Μέλος του ελληνικού πυρήνα για την εφαρμογή της Gestalt στον εργασιακό χώρο. Εκπαιδευτής και Σύμβουλος Επικοινωνίας, με μακροχρόνια εμπειρία στον χώρο των επιχειρήσεων κι οργανώσεων. Διδάσκει στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο (ΑΣΟΕ) της Αθήνας.

ΕΠΙΣΚΕΦΤΕΙΤΕ
ΤΟ SITE ΜΑΣ

www.gestaltfoundation.gr